

VASTINEET

RUSKON KUNTA

PÄÄLLISTÖNMÄEN ASEMAKAAVAN LAAJENNUS

Päällistönmäen asemakaavan laajennus on ollut ehdotuksena nähtävillä 11.12.2024–20.1.2025. Kaavaehdotuksesta ei saatu muistutuksia osallisilta. Kaavaehdotuksesta saatiin kolme lausuntoa. Kaavan laatijana olen tehnyt näihin vastineet. Luontokohteiden ja -arvojen osalta vastineen laadintaan on osallistunut myös biologi Turkka Korvenpää (Luonto- ja ympäristötutkimus Envibio Oy).

Lausunnot

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto (20.1.2025): Asemakaavan voidaan katsoa laajentavan yhdyskuntarakennetta. Sijoittumista SYKE:n YKR-aineiston tiiviille taajama-alueelle ei voida pitää riittävänä tarkasteluna ja perusteluna rakentamisen sijoitettavuuden saavutettavuudesta, kytkeytyneisyydestä tai resurssitehokkuudesta. Luokittelu on hyvin yleispiirteinen ja laajoja rakentamattomia alueita kattava. ELY-keskus toistaa näkemystään kaavaan kohdistuvien alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta ottaen huomioon, että asemakaava laajentaa yhdyskuntarakennetta, vaikkakin olevaan rakenteeseen ja infraan tukeutuen. ELY-keskus toistaa alueen saavutettavuudesta lausumaansa. Alueen saavutettavuuteen joukkoliikenteellä arvioitaessa tulee huomioida pysäkin sijainnin lisäksi myös ajettavien vuorojen tiheys. Alue on sitä paremmin kytkeytynyt mitä tehokkaammin se on julkisen liikenteen liikennöimä. ELY-keskuksen näkemyksen mukaan alue ei ole joukkoliikenteen kannalta hyvin saavutettavissa. Luonnonsuojelu Luontoselvityksen mukaan alueella on uhanalaisia metsäluontotyyppejä, joiden edustavuus on heikko tai melko heikko. Luontoselvityksessä annetaan virheellinen kuva em. luontotyyppien huomioon ottamisesta maankäytön suunnittelussa. Luontoselvityksen sivulla 5 on kirjattu, <i>että luontoarvoiltaan merkittäviä ja maankäytössä huomioitavia ovat siten vain sellaiset uhanalaisten luontotyyppien esiintymät, joiden edustavuus on erinomainen tai hyvä</i>. Tällaiselle tulkinnalle ei ole mitään perusteita maankäytön ohjauksessa eikä tällainen näkökulma tunnista, että erityisesti metsäluontotyyppien tila paranee ajan myötä, jos metsiä ei käsitellä. Maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksella voidaan ja sillä pitää jatkossa edistää myös luonnonarvojen tilaa tai niiden kehittymistä. Tämä pitäisi heijastua rakentamisen kohdennukseen ja mitoittamiseen ja tarvittaessa myös kaavamääräyksinä, joilla luontoarvojen tilaa voidaan parantaa. Kaavassa on osoitettu lähivirkistysalueita näille metsäalueille, mutta kaavamääräyksellä ei varmisteta tai edistetä näiden metsäalueiden	Alue sijoittuu taajamarakenteeseen tukeutuen olemassa olevan pientaloasutuksen välittömään läheisyyteen. Ruskon kunnan alueen linja-autoliikenteen vuorojen tiheys huomioiden alue on erittäin hyvin saavutettavissa joukkoliikenteellä. Aluetta ei toki voida verrata tiiviin keskustarakenteen liikennöintiin, mutta pientalovaltaisen kunnan alueella joukkoliikenteen käyttäjämäärään suhteutettuna on saavutettavuus hyvä. Asuinalueen laajentuminen mahdollistaa väestön lisääntymisen alueella, mikä osaltaan voi parantaa kannustinta lisätä ajettavien vuorojen määrää, kun mahdollinen joukkoliikenteen käyttäjämäärä lisääntyy. Luontotyyppien edustavuuden arviointi on yleisessä käytössä. Esimerkiksi Tampereen kaupungin ympäristönsuojelulla on luontoselvityksen tekijöille olemassa erikseen luontotyyppien edustavuuden ja luonnontilaisuuden luokitteluohje (https://kartat.tampere.fi/luontotyyppit/Tampere_luontotyyppien_edustavuuden_ja_luonnontilaisuuden_luokittelu.pdf). Vaikka Varsinais-Suomen ELY-keskuksen mukaan perusteita maankäytön ohjauksessa tulkinnalle ei ole, on vastaava luokitus laajalti yleisessä ja toimivassa käytössä. Mikäli aluetta ei kaavoiteta, se todennäköisesti toimii metsätalousmaana myös tulevaisuudessa. Tavanomaisessa metsätalouksikäytössä alue ei pääse kehittymään luonnontilaisena, eikä täten todennäköisesti sen luontotyyppien tilankaan ole mahdollista parantua nykyisestä. Kun alueelle nyt laadittavassa kaavassa osoitetaan lähivirkistysalueita sekä luonnontilaisena säilytettäviä alueita, on todennäköisempää, että alueen luonnontilaisuus paranee näillä alueilla jatkossa parantumaan

VASTINEET pp.kk.2024

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
luonnonarvoja. Ne on kuitenkin arvioitu täyttävän uhanalaisen luontotyyppin kriteerit monin paikoin, joten niiden osalta tulisi perustella, miksi niitä ei ole tarpeen jättää kehittymään luonnontilaan ja niin, että se määräyksellä myös varmistetaan. Luontokadon torjunta ja siihen liittyvä kansallisesti tarkentuva EU:n ennallistamisasetus tuo jatkossa luontokadon torjuntaan velvoitteita ja kuntien on perusteltua tunnistaa tämä ennakoiden siitäkin näkökulmasta, että se ei vaikeuta tai rajoita keinojaan luontokadon puskuroimiseen. Luontoselvityksessä on tunnistettu liito-oravan elinpiiriä kaava-alueella ja selvityksen suosituksessa esitetään, että sen karttaan 5 rajatut liito-oravalle sopivat metsiköt tulisi jättää rakentamatta, ja niissä tulee tehdä uusi liito-oravakartoitus ennen mahdollista puuston käsittelyä. Kaavassa on annettu kohteelle liito-orava-metsän säilyttävä määräys, mutta kaavakartalta on vaikea arvioida, onko kohteen halkaiseva tien osa suoraan selvityksessä tunnistettujen kolopuiden päällä. Kaavassa ei myöskään ole mitään määräystä, että ko. kohteen liito-orava-tilanne tulee selvittää ennen tien rakentamista (puuston käsittely). Liito-oravaan liittyvä suojeluvelvoite on käsitelty kaavassa puutteellisesti eikä kaavan perusteella ole mahdollista tunnistaa, voiko kaava olla luonnonsuojelulain vastainen. Jos kaava-alueella on kolopuita liito-oravan elinpiirillä ja selvityskin vielä arvioi tarpeen selvittää tilanne tarkemmin, tämän tyyppinen kolopuukohde on selkeintä ja tarpeen arvioida kaavassa mahdollisena lisääntymis- tai levähdyspaikkana ja varata se asianmukaisella rajauksella ja määräyksellä. ELY-keskus on luonnoksesta antamassaan lausunnossa kiinnittänyt huomiota, että luonnosvaiheen toimintatapa pyytää lausuntoa ennen luontoselvityksen valmistumista on hyvin ongelmallinen eikä vastaa hyvää maankäytön suunnittelua, jossa on tarpeen tunnistaa entistä tarkemmin luontoympäristön arvot. Yhtenä perusteluna ELY-keskus nosti esiin, että luontoarvot osaltaan saattavat loppu tulemana muuttaa rakentamisenkin sijoittelua ja hidastaa viime kädessä myös kaavaprosessia. Käsillä olevan kaavaehdotuksen puutteet ja muutostarpeet nyt osaltaan konkretisoivat, mistä syystä luonnosvaiheeseen on perusteltua liittää valmis luontoselvitys. Kaavaehdotusta tulee tarkistaa em. muutos- ja tarkistus- tarpeiden mukaisesti. Muuta huomioitavaa Tarkistetusta kaavaehdotuksesta tulee pyytää lausunto ELY-keskukset.	ja kehittymään, jolloin mainitut luontotyytit saattavat arvoluokituksessaan siirtyä edustavampaan tilaan. Lisätään lähivirkistysalueelle määräys "Alue tulee säilyttää puustoisena". Kuten luontoselvityksen kartasta 5 on havainnoitavissa, sijoittuvat kolopuut kaava-alueen ulkopuoliselle alueelle. Kaavaselostuksen toteuttamista käsittelevässä kappaleessa on maininta "Kaava-alueella liito-oravalle sopivilla metsiköillä tulee tehdä uusi liito-oravakartoitus ennen mahdollista puuston käsittelyä". Lisätään vastaava määräys myös kaavakartalle. Kuten luonnosvaiheen vastineessa on todettu, alueidenkäyttölain mukaan kaavan tulee perustua kaavan merkittävät vaikutukset arvioivaan suunnitteluun ja sen edellyttämiin tutkimuksiin ja selvityksiin. Kaavan vaikutuksia selvitetessä otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus. Siitä, että laadittavien selvitysten tulisi olla käytettävissä kaavan valmisteluvaiheessa, ei ole laissa säädetty. Nyt laadittavan kaavan yhteydessä lisäksi kuultiin väliaikatietao ensimmäisistä luontoselvityskäynneistä ennen kaavaluonnosvaihetta. Tietojen perusteella arvioitiin, ettei suuria muutoksia kaavan sisältöön tulisi, sillä alueelta ei oltu havainnoitu selvityskäynneillä erityisiä maankäytössä huomioitavia lajeja tai luontotyypejä.
Caruna Oy:n lausunto (16.1.2025): Nykyinen sähköverkko 20 kV / 0,4 kV Karttakuva nykyisestä sähkön jakeluverkosta toimitettiin luonnosvaiheessa.	

VASTINEET pp.kk.2024

Lausunto / muistutus	Kaavan laatijan vastine
Vaikutukset sähköjakeluun Kaava-alueelle on varattu aiemman lausunnon pyynnön mukaisesti et-merkinnällä puistomuuntamolle maa-alueet. Pyydämme lisäämään kaavamääräyksiin maininnan kyseisen alueen varauksesta nimenomaan puistomuuntamoita varten. Siirtokustannusten jako Tarvittavat Carunan sähköverkon komponenttien siirrot tehdään Carunan toimesta ja siirtokustannuksista vastaa siirron tilaaja. Johtojen, muuntamoiden ja muiden komponenttien siirtojen edellytys on, että niille järjestyy uudet pysyvät sijainnit. Muuta huomautettavaa Meillä ei ole muuta huomautettavaa ko. asemakaavaehdotuksessa. Toivomme saavamme tiedoksi, kun kaava on vahvistettu.	Tehdään mainittu lisäys. Merkitään tiedoksi.
Varsinais-Suomen alueellisen vastuumuseon lausunto (16.1.2025): Suunnittelualueella on tehty arkeologinen inventointi vuonna 2024 (Kalle Luoto, Heilu Oy). Inventointiraportti on kaavaselostuksen liitteenä. Inventoinnin perusteella suunnittelualueella ei sijaitse muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita arkeologisen kulttuuriperinnön kohteita. Alueellisella vastuumuseolla ei ole omalta toimialaltaan huomautettavaa kaavaehdotukseen.	Merkitään tiedoksi.

Turussa 18.2.2025

Nosto Consulting Oy

Pasi Lappalainen
dipl.ins. YKS 742